

Aylık brüt ücret miktarını oluşturan gelir kalemleri neler olduğu hakkında hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-61-13-685
Tarih	05.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-61-13-685 05/09/2011

Konu : Aylık brüt ücret miktarını oluşturan gelir kalemleri neler olduğu hakkında.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ...'nda kadro karşılığı sözleşmeli personel olarak çalıştığınızı, brüt ücretinizin sözleşme ücreti, özel hizmet tazminatı, dil tazminatı ve çalıştığınız kurum tarafından sosyal güvenlik kurumuna ödenen primlerin toplamından oluştuğunu düşündüğünüzü belirterek, bireysel emeklilik sistemine ödeyeceğiniz katkı paylarının üst limitlerini belirlemek amacıyla aylık brüt ücret miktarını oluşturan gelir kalemlerinin neler olduğu hususunda Başkanlığımızdan görüş talep etmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almıştır.

Yine aynı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında ücretin gerçek safi değerinin işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından, aynı maddede 1-5 inci bentlerde sayılan indirimler yapıldıktan sonra kalan miktar olduğu hükme bağlanmış olup, söz konusu fıkranın 3 üncü bendinde ise **"(4697 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişen bent Yürürlük; 07.10.2001)** Sigortanın veya emeklilik sözleşmesinin Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir sigorta veya emeklilik şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat, ölüm, kaza, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler ile bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları.

İndirim konusu yapılacak prim, aidat ve katkıların toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 10'unu (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için ödenen primlerde, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 5'ini) ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı % 20 oranına kadar (bireysel emeklilik sistemi dışındaki şahıs sigorta poliçeleri için % 10 oranına kadar) artırmaya ve belirtilen haddi asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir....." hükmüne yer verilmektedir.

Öte yandan konuya ilişkin olarak çıkarılan 3 No'lu Gelir Vergisi Sirküleri'nin **"3.1 Ödenen Katkı Payı ve Primlerin Vergi Matrahının Tespitinde İndirimi"** başlıklı bölümünde; İndirim konusu yapılacak katkı payı ve prim tutarının tespitinde esas alınacak ücretin işveren tarafından çalışana hizmeti karşılığında ödenen aylık (maaş), prim, ikramiye, sosyal yardımlar ve zamlar gibi sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarlarının toplamı olacağı, gider karşılığı olarak ödenen tutarların (yapılan gerçek bir giderin karşılığı olsun olmasın) dikkate alınmayacağı, ayrıca, bir takvim yılı içerisinde bireysel emeklilik ve diğer şahıs sigorta primleri ile ilgili olarak yapılabilecek indirim tutarının asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacağı, bu sınırlamanın yıllık bazda dikkate alınacağı, yıl içinde asgari ücret tutarında meydana gelebilecek değişikliklerin indirim yapılacak tutarların hesabında dikkate alınacağı açıklanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, ilgili ayda işveren kurumca tarafınıza ödenen sözleşme ücreti, dil tazminatı gibi sürekli nitelikteki ödemeler brüt ücret tutarınızı oluşturacak olup, söz konusu tutardan kanunen belirlenen indirimler (sosyal sigorta primleri, bireysel emeklilik katkı payları gibi.) yapıldıktan sonra vergiye tabi ücret matrahına ulaşılacaktır.

Söz konusu brüt ücret tutarından bireysel emeklilik katkı payları indirim konusu yapılırken brüt ücretin %10'una kadar olan kısmının dikkate alınacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026